

INTRODUCCIÓ

Un dels eixos del nostre Pla Pastoral “Sortim”, és la dedicada als pobres. Poc podríem imaginar que, a l'inici del treball d'aquest eix, ens trobaríem enmig d'una pandèmia que ha generat una crisi que augmenta la situació de dolor, pobresa i marginació de tants homes i dones.

El títol de l'eix en el pla pastoral és: Els pobres, destinataris privilegiats de l'Evangeli i el títol que s'ha triat per a la seva presentació és “Com ens interpel·len els pobres”. Crec que es podria afegir una pregunta prèvia: Per què ens interpel·len els pobres?.

Els pares volem als nostres fills com són, però també somiem com ens agradaria que fossin.

Per a poder tenir una resposta a les qüestions plantejades, val la pena que fem l'esforç d'intuir com és la humanitat que Déu pot haver somiat, que mirem el Projecte que Déu té per a la humanitat

UNA MIRADA AL PROJECTE DE DÉU PER A LA HUMANITAT

Repassem alguns textos que ens ajudin a conèixer o almenys intuir el projecte de Déu

- Genesis: Déu a Adán i Eva
- Sant Pau: Tots som membres d'un mateix cos (Sant Pau)
- Jesús en el evangeli: Tot el que vau fer a un d'aquests germans meus m'ho vau fer a mi

Veiem que en el projecte de Déu

- Tots tenim un origen comú.
Som membres d'una mateixa família. La família humana. I en una família poden donar-se diferències insultants? Ens imaginem que, en les nostres famílies, uns germans tinguessin habitacions duplex i altres haguessin de dormir a la terrassa o que uns mengessin en

abundància i altres no mengessin?. En una família, els membres més petits són els que reben una especial atenció. Som, per tant, germans

En la introducció de l'encíclica Fratelli Tutti, el Papa, fent referència a la seva trobada amb el Iman a Abu Dhabi recordava que Déu «ha creat tots els éssers humans iguals en els drets, en els deures i en la dignitat, i els ha cridat a conviure com a germans entre ells

- Som membres d'un mateix cos universal, el cap del qual és el Senyor. En un cos, ens preocupem per tots els membres, conscients que, quan un d'ells té una lesió o està malalt, TOT el cos els està, tot el cos el pateix.
- El Senyor és present en cada persona. Ell ens ha dit que és present en cada persona, en cada persona ho adorem, cada persona, per tant, és sagrada

UNA MIRADA A LA NOSTRA REALITAT

Però la realitat que vivim s'ajusta a aquest projecte? Si mirem al nostre voltant observarem persones.

- Que passen fam
- Que no tenen un habitatge digne, ni un treball que els permeti viure
- Que han d'emigrar fugint de la violència o de la misèria

Però avui es presenten davant nosaltres altres tipus de pobresa, a més de la pobresa material:

- L'individualisme
- La solitud
- El culte a la mediocritat
- Els desitjos de gaudis immediats, sense perspectives de futur

Tinguem present també les paraules del Papa en la seva última Encíclica:

“Obrir-se al món” és una expressió que avui ha estat cooptada per l'economia i les finances. Es refereix exclusivament a l'obertura als interessos estrangers o a la llibertat dels poders econòmics per a invertir sense traves ni complicacions en tots

els països. Els conflictes locals i el desinterès pel bé comú són instrumentalitzats per la economia global per a imposar un model cultural únic. Aquesta cultura unifica al món però divideix a les persones i a les nacions, perquè «la societat cada vegada més globalitzada ens fa més pròxims, però no més germans». Estem més sols que mai en aquest món massificat que fa prevaler els interessos individuals i afebleix la dimensió comunitària de l'existència. Hi ha més aviat mercats, on les persones compleixen rols de consumidors o d'espectadors. L'avanç d'aquesta globalització afavoreix normalment la identitat dels més forts que es protegeixen a si mateixos, però procura liquar les identitats de les regions més febles i pobres, fent-les més vulnerables i dependents. D'aquesta manera la política es torna cada vegada més fràgil enfront dels poders econòmics transnacionals que apliquen el “divideix i regnaràs”

“En aquesta pugna d'interessos que ens enfronta a tots contra tots, on vèncer passa a ser sinònim de destruir, com és possible aixecar el cap per a reconèixer al veí o per a posar-se al costat del qual està caigut en el camí? Un projecte amb grans objectius per al desenvolupament de tota la humanitat avui sona a deliri. Augmenten les distàncies entre nosaltres, i la marxa dura i lenta cap a un món unit i més just sofreix un nou i dràstic retrocés.”

LA INTERPELACIÓ DELS POBRES

La contemplació d'aquestes persones que no tenen el necessari per a viure, que no tenen una llar mínimament digna, que no tenen perspectives en el seu treball, perquè aquest no és garantia de poder tenir una vida digna; de les que han d'emigrar, perquè han de fugir de la violència, sigui física, econòmica o social, l'existència de persones en una solitud no desitjada, l'existència de col·lectius cada vegada més exclosos de la vida social i tantes situacions de pobresa posa de manifest que:

- No ens sentim tots membres d'una mateixa família: La família humana
- No ens sentim membres d'un mateix cos universal, cuidant els uns dels altres.

“Mentre una part de la humanitat viu en opulència, una altra part veu la seva pròpia dignitat desconeguda, menyspreada o calcigada i els seus drets fonamentals ignorats o violats», instal·lant-se en la nostra societat la indiferència, que incentiva el “salva't tu”, ens diu el Papa.

- No reconeixem a Jesús, present en cada persona, considerant-la com un ésser sagrat.

Hem començat plantejant perquè ens interpel·len els pobres.

Tenir accés a un treball digne, a un habitatge adequat, a la igualtat d'oportunitats, a poder desenvolupar-se íntegrament com a persones, no és un acte de “buenismo”, no és una concessió, no pot ser una oportunitat que s'ofereix i que cal agrair, ÉS UN DRET FONAMENTAL de totes les persones i, per a nosaltres, una OLIGACIÓ, perquè estem cridats a treballar perquè aquesta família humana, la construcció d'aquest cos universal, l'adoració de Jesús, en cada persona, sigui una realitat. Per això,

- L'existència de la pobresa, de la marginació, de la desigualtat posa de manifest que no estem reconeixent els drets dels nostres germans més petits i, per això, ens interpel·la.
- Posa de manifest que no estem complint amb la nostra missió de compartir els béns en benefici de tots, perquè tots se sentin participis i protagonistes de la seva pròpia història i, per això, ens interpel·la
- Posa de manifest que en moltes ocasions nosaltres, les nostres comunitats, la nostra Església, la nostra societat no acabem de sortir de les nostres seguretats, de superar les nostres pors, per a donar pas a una societat nova, a estar disposats a reconèixer-nos com a germans i, per això, ens interpel·la

POSSIBLES RESPOSTES

En la nostra societat, en moltes persones i entitats que treballen pel desenvolupament de les persones més vulnerables, podem sentir i nosaltres mateixos podem pensar que és suficient crear estructures polítiques i socials que eliminin aquestes situacions de desigualtat, però no perdem de vista que Jesús ja va tenir aquesta temptació en el desert:

- “Que les pedres es converteixin en pa”
- “Tots aquests regnes et donaré”

És l'opció de resoldre els problemes “des de fora, des de dalt”, amb normes que obliguin o prohibeixin. Si hagués acceptat la temptació, segur que hauria triomfat i, és probable, que hagués instaurat un sistema just. Però la voluntat de Déu és que la solució d'aquests problemes, la creació d'aquestes estructures polítiques, econòmiques i socials, que han d'existir, siguin conseqüència de la conversió del cor. Ell ens demana que siguem persones noves, per a poder construir societats noves, perquè si no existeix aquesta conversió interior, les estructures, per justes que vulguin ser, es poden acabar adulterant.

Davant aquesta situació, nosaltres, com a creients, com a Església, que podem fer? Com hem indicat anteriorment, no podem limitar-nos a cobrir necessitats materials, que cal atendre, sinó que hem de fer opcions vitals, opcions que sorgeixen de la conversió del cor, perquè la nostra resposta sigui una resposta de solidaritat i de justícia. Per això, hem de plantejar-nos com ens interpel·len els pobres.

- La situació de pobresa material en què viuen tants germans nostres ens interpel·la i ens crida a l'atenció de les necessitats urgents de les persones
La situació de COVID ens ha posat davant la urgència d'atendre les necessitats bàsiques, especialment aliments i habitatge. No podem deixar de donar resposta a les situacions d'extrema necessitat en què viuen moltes persones.

- La situació d'inseguretat en l'habitatge i en el treball ens interpel·la i ens crida a treballar, col·laborar i promocionar projectes que permetin a les persones en situació de vulnerabilitat tenir una mica d'estabilitat en les seves vides.

Recordem que l'informe FOESSA de 2019, posava de manifest que, en la nostra diòcesi, aproximadament el 30% de la població, és a dir UN MILIO de persones, no tenen un habitatge digne i que el 15% dels treballadors són treballadors pobres, malgrat tenir feina.

- La situació d'exclusió social que acompanya la situació de pobresa ens interpel·la i ens crida a ser comunitats acollidores. Les nostres comunitats no han de crear espais d'acolliment. Han de ser espais d'acolliment de les persones més vulnerables, en las que els pobres siguin realment els germans privilegiats, en las que les persones siguin realment el centre de la nostra atenció, on puguem compartir il·lusions i dificultats, projectes i camins i on els nostres germans més petits puguin realitzar un procés d'integració social, com a membres de ple de dret. En aquest àmbit hem de prestar especial atenció a l'acolliment a les persones refugiades i immigrants.

Recordem les paraules del Papa:

L'encontre amb una persona en condició de pobresa sempre ens provoca i interroga. Com podem ajudar a eliminar o almenys alleujar la seva marginació i sofriment? Com podem ajudar-la en la seva pobresa espiritual? La comunitat cristiana està cridada a involucrar-se en aquesta experiència de compartir, amb la consciència que no li és permès delegar-la a altres. I per ajudar els pobres és fonamental viure la pobresa evangèlica en primera persona. No podem sentir-nos «bé» quan un membre de la família humana és deixat al marge i es converteix en una ombra. El crit silenciós de tants pobres ha de trobar el poble de Déu en primera línia, sempre i arreu, per a donar-los veu, defensar-los i solidaritzar-se amb ells davant tanta hipocresia i tantes promeses incomplertes, i convidar-los a participar en la vida de la comunitat.

- La marginació de la vida pública dels pobres ens interpel·la i ens crida a assumir una denúncia profètica. Hem de fer sentir, a través d'una denúncia profètica, la veu dels quals no tenen veu perquè la nostra societat prengui consciència que l'existència de la pobresa és un acte d'injustícia, una vulneració dels drets fonamentals de les persones que les pateixen i un incompliment de les obligacions del conjunt de la societat.
- Les situacions de vulnerabilitat personal i familiar ens interpel·len i ens criden a compartir les experiències de fragilitat dels nostres germans, la malaltia física o psicològica, la solitud, la marginació, les discapacitats, la falta de perspectives, la cultura de la immediatesa...
- L'experiència del materialisme i del consumisme desenfrenat ens interpel·la i els crida a atendre la seva dimensió espiritual. Nosaltres tenim una visió de la persona que no es redueix a l'àmbit material, sinó que inclou la seva dimensió espiritual. Per això, hem d'oferir la possibilitat que aquestes persones també tinguin l'experiència de conèixer que el Senyor les estima, malgrat tot, i que Ell sofreix amb elles. El desenvolupament espiritual, no hem de plantejar-lo com una part de la nostra oferta, és un DRET FONAMENTAL de les persones i tenim la OBLIGACIÓ d'oferir possibilitats per a la seva plena realització, des del respecte a la situació i vivència de cada persona, perquè puguin experimentar sentir-se persones noves.
- L'experiència d'esgotament vital, de la falta de perspectives de les persones que viuen en situacions de pobresa, ens interpel·la i ens crida a ser signes d'esperança. D'esperança que una altra societat és possible, que un altre món es pot construir, que podem arribar a ser una sola família, que podem ser membres, d'un mateix cos, que realment podem reconèixer al Senyor en cada persona, conscients de les limitacions, però afermats en la confiança en la promesa del Senyor que l'amor triomfarà.

El Papa ens diu: ***Les males notícies són tan abundants a les pàgines dels diaris, en els llocs d'Internet i a les pantalles de televisió, que ens convencen que el mal regna sobirà. No és així. És cert que està sempre present la maldat i la violència, l'abús i la corrupció, però la vida està entreteixida d'actes de***

respecte i generositat que no sols compensen el mal, sinó que ens empenyen a anar més enllà i a estar plens d'esperança.

- L'experiència de la magnitud de la pobresa i la contemplació de les necessitats de tants homes i dones ens interpel·len i ens criden a treballar i caminar units. La realitat que contemplem ens sobrepassa i, com ha passat amb motiu de la pandèmia, ens fa veure que som petits davant tanta dificultat, per això és necessari que treballem junts, a nivell comunitari, a nivell arxiprestal, a nivell diocesà, amb altres entitats, siguin d'Església o no, perquè la realitat ens sobrepassa, ens supera, mirant que podem fer, en cadascun dels nivells que ens trobem.

Recordem les paraules del Papa en l'Encíclica Fratelli Tutti: **“Anhel que en aquesta època que ens toca viure, reconeixent la dignitat de cada persona humana, puguem fer renéixer entre tots un desig mundial de germanor. Entre tots: «He aquí un bell secret per a somiar i fer de la nostra vida una bella aventura. Ningú pot barallar la vida aïlladament. [...] Es necessita una comunitat que ens sostingui, que ens ajudi i en la qual ens ajudem els uns als altres a mirar cap endavant. Que important és somiar junts! [...] Sols es corre el risc de tenir miratges, en els quals veus el que no hi ha; els somnis es construeixen junts». Somiem com una única humanitat, com a caminants de la mateixa carn humana, com a fills d'aquesta mateixa terra que ens acull a tots, cadascun amb la riquesa de la seva fe o de les seves conviccions, cadascun amb la seva pròpia veu, tots germans.**

Hem de ser conscients que no podrem donar resposta a totes les necessitats. El Senyor tampoc el va fer. No va curar a tots els malalts, ni va ressuscitar a tots els morts, ni va donar menjar a tots els pobres, però els seus signes servien per a denunciar les situacions d'injustícia des de la coherència i per a fer visible que són possibles altres realitats. El nostre treball, el nostre compromís ha de portar-nos a acollir, a acompanyar, a interpel·lar, a compartir el camí, a ser signes. Ens toca, no sols reconèixer al Senyor en els nostres germans, sinó també fer-lo present allí on estem. Es tracta de mirar als nostres germans i a la realitat que ens envolta amb els ulls i la mirada de Jesús. Ens toca dur a terme el compromís de l'amor. De l'AMOR, en majúscules, amor total, amor universal, amor eficaç.

Aquest camí implica una conversió personal, com a persones i com a comunitats. Com se'ns indica en el punt 2.6 del pla pastoral, “no basta acostar-se als pobres i ser solidaris amb ells. La mateixa Església ha de ser pobre, segons ens diu el papa Francesc... “ Es tracta de sentir-nos pobres, amb una vida austera, sense ostentació ni desmesura, que es manifesti en les persones i en les institucions, amb la consciència clara que som administradors dels béns de la terra i no els seus amos, la qual cosa implica la dimensió social que han de tenir tots els nostres béns

Però, no podem viure el compromís de l'amor, si l'AMOR no viu en nosaltres, per això, hem d'obrir-nos, com a persones i com a comunitats, a l'acció de l'Esperit del Senyor, que ens deixem acompanyar, perquè sigui Ell qui ens guïï, ens animi i ajudi a caminar i això requereix dels moments d'intimitat, de confiança, per a compartir amb Ell les nostres inquietuds, descoratjaments, alegries, per a compartir la vida. Requereix, en definitiva, d'una vida espiritual profunda, perquè ningú pot donar el que no té

Sortim!, és la invitació que ens fa el pla pastoral. Fem-ho

- Sortim! conscients de les dificultats del moment que ens toca viure, interpel·lats per la situació de pobresa, que és mostra d'una societat injusta que cal superar.
- Sortim!, des de la humilitat, convençuts que, una vegada fet tot el treball i, encara que ho fem molt bé, som treballadors sense mèrit, perquè només hem fet el que havíem de fer
- Sortim!, amb confiança que, malgrat les nostres limitacions, dels nostres errors i les nostres febleses, el Senyor ens digui: Veniu, perquè em vau atendre en cadascun d'aquests germans més petits i necessitats